

Borze v preteklem tednu

22. november 2024 – 29. november 2024, leto XVI, št. 49

NLB Skladi, d.o.o.

Andrej Zakotnik

Upravitelj premoženja

Nov teden, nove tarife

Kljub temu da Trump še niti ni začel novega mandata, se zdi, kot da svet že pleše po njegovih ritmih. V preteklem tednu je prihajajoči predsednik ZDA presenetil z napovedjo 25 % davka na izdelke iz sosednje Mehike in Kanade. Praktično pregovorno pa je v ustih Trumpa beseda tarifa povezana s Kitajsko in tudi tokrat ni bilo nič drugače.

v EUR	Donosnost v zadnjem tednu* (22. 11. 2024 – 29. 11. 2024)	Donosnost letos* (31. 12. 2023 – 29. 11. 2024)
Svet - MSCI World	-0,23%	+28,09%
ZDA - S&P 500	-0,35%	+34,08%
Evropa - DJ STOXX 600	+0,37%	+9,98%
Japonska -Topix	+1,43%	+14,14%
Trgi v razvoju - MSCI Emerging markets	-2,18%	+13,23%

* vključujoč dividende, preračunano v EUR.

Vir: Bloomberg.

Po zaključku poslovnih objav podjetij za tretje četrtletje iz ameriškega indeksa največjih družb S&P 500 se vlagatelji ozirajo k prihodnji ameriški administraciji, ki ji bo poveljeval novoizvoljeni predsednik Trump. Predsednik, ki je znan po svojih občasno tudi kontroverznih izjavah in potezah, tudi v tem tednu ni razočaral. V ponedeljek je najavil novega finančnega ministra, g. Scotta Bessenta, veterana v upravljanju hedge skladov, ki naj bi z logiko Wall Streeta na trge prinesel več razuma. Upanje, da bi predsednik ostal zgolj pri besedah, vsaj kar se tiče zunanjetrgovinskih partneric, se je hitro razblinilo z napovedjo novih tarif. Cena delnice družbe GM je po najavi tarif upadla za 9 %, saj je ameriški proizvajalec vozil močno vpet v dobavno verigo tako z južno kot severno sosedo. Vrednost delniškega indeksa S&P 500 se je v zadnjem tednu znižala za 0,35 %, merjeno v evrih. Trgovanje onstran Atlantika je bilo sicer skrajšano zaradi začetka razprodaj ob koncu leta, ki ga zaznamuje zahvalni dan, ko so borze zaprte, sledi pa mu tudi pri nas vedno bolj poznani črni petek. K blažjemu padcu cen delnic je nekaj zagotovo prineslo tudi v torek objavljeno premirje na Bližnjem vzhodu, še večji vpliv pa je objava imela na ceno nafte, ki se je v zadnjem tednu znižala za 4,6 %. Med makroekonomskimi objavami je bila večina pozitivnih, izjema so bila le naročila trajnih dobrin, ki so se v ZDA na mesečni ravni povečala zgolj za 0,2 % (pričakovanja 0,5 %), če v izračunu ne bi upoštevali naročil za obrambo in transporta, pa bi to pomenilo znižanje naročil za 0,2 %. Najava novega finančnega ministra je očitno pozitivno vplivala na ameriško zadolževanje, saj se je donosnost 10-letne državne obveznice znižala za 15 bazičnih točk.

Najavljene tarife so negativno vplivale tudi na evropske delniške trge, kar je razumljivo, saj gospodarstvo stare celine sloni na izvozu. Vrednosti širšega delniškega indeksa Stoxx 600 se je tako na tedenski ravni povišala zgolj za 0,37 %. Kapitalske trge je sicer negativno presenetila objava letne inflacije v območju evra, ki je z vrednostjo 2,3 % že drugi mesec zapored preseгла pričakovanja. Po drugi strani pa je osnovna inflacija, ki ne vključuje cen energentov, hrane, alkohola in se smatra za bolj stabilno, ostala na 2,7 %. Od makroekonomskih objav velja omeniti, da se je v Nemčiji prodaja na drobno pretekli mesec znižala za 1,5 % (pričakovano 0,5 %). Zadnji teden je Evropo zaznamovala predvsem situacija na trgu državnih dolžniških instrumentov, kjer se je izenačila donosnost francoske in grške 10-letne obveznice pri 2,9 %. Glede na to, da je pred 12 leti, ko je bila evropska dolžniška kriza na višku, Grčija pa ena od držav neslavno poimenovane PIGS skupine, donosnost 10-letne grške obveznice znašala celo 40 %, se zdi sedanja izenačitev naravnost neverjetna. Na francosko rast cene zadolževanja je vplivala predvsem politična nestabilnost, ker je predsednik vlade želel znižati prihodnjo proračunsko porabo za 60 milijard evrov, temu pa ostro nasprotuje vodja opozicije, posledično se je glede na šibkost nove vlade politična negotovost bistveno povečala.

Čeprav napovedanih dodatnih 10 % davka na izdelke s Kitajske zagotovo ni dobra novica za tamkajšnje izvoznike, je delniški indeks CSI 300 v preteklem tednu ostal praktično na isti ravni. Vlagatelji namreč upajo na dodatne vladne spodbude domačemu gospodarstvu. Dobički v industriji so že 3 mesece v upadu, samo oktobra so se znižali za 10 %. V zvezi z novimi tarifami je Trump 'zagrozil' državam, imenovanim s kratico BRICS (Brazilija, Rusija, Indija, Kitajska, Južna Afrika), davek v višini 100 %, v kolikor bi se te države odpovedale ameriški dolarju kot rezervni valuti. Omeniti velja še v večini medijev dokaj prezrt podatek, da naj bi Rusija iz proračuna za leta od 2025 do 2027 kar za 25 % povečala izdatke za obrambo, kar ne daje upanja za mir v Evropi.

Opozorilo: Ta dokument je pripravila in izdala družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o., Tivolska cesta 48, Ljubljana, info@nlbskladi.si, ki je nadzorovana s strani Agencije za trg vrednostnih papirjev, Poljanski nasip 6, Ljubljana. Dokument je bil pripravljen izključno za boljše razumevanje finančnih instrumentov in delovanja trga kapitala in ne pomeni ponudbe oziroma povabila k ponudbi za nakup ali prodajo v dokumentu obravnavanih finančnih instrumentov oziroma kakršnihkoli drugih finančnih instrumentov, povezanih z obravnavanimi finančnimi instrumenti. Dokument prav tako ne predstavlja osebnega priporočila oziroma investicijskega svetovanja po 11. členu Zakona o trgu finančnih instrumentov (Ur.l. RS št. 77/2018 s spremembami in dopolnitvami; v nadaljevanju: ZTFI-1), saj ne upošteva investicijskih ciljev, finančne situacije in specifičnih potreb osebe, ki se je na kakršenkoli način seznanila z delom ali celotno vsebino tega dokumenta. Dokument prav tako ne pomeni naložbenega priporočila iz 20. člena Uredbe o zlorabi trga (Uredba (EU) št. 596/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o zlorabi trga, v nadaljevanju: Uredba o zlorabi trga). Informacije so bile pridobljene na podlagi javno dostopnih podatkov, za katere avtor meni, da so verodostojne, vendar pa za njihovo natančnost in celovitost ne jamčimo. Informacije ne predstavljajo notranjih informacij po 7. členu Uredbe o zlorabi trga. Družba NLB Skladi ne prevzema odgovornosti za posledice odločitev, sprejetih na podlagi mnenj in informacij, ki jih vsebuje ta dokument. Omenjeni podatki v tem dokumentu ne pomenijo priporočila za nakup ali prodajo katerikoli vrednostnih papirjev, finančnih naložb ali naložbenih skupin niti javne ponudbe vrednostnih papirjev, ampak le podatke in ocene, izdelane na podlagi javno dostopnih informacij, namenjene obveščanju zainteresiranih strank. Družba NLB Skladi je in bo sklepala posle z nekaterimi vrednostnimi papirji ali naložbenimi skupinami, ki so navedene v tem dokumentu, in z drugimi vrednostnimi papirji. V te vrednostne papirje in naložbene skupine nalagajo tudi investicijski skladi in portfelji strank gospodarjenja s finančnimi instrumenti, ki jih upravlja družba NLB Skladi, upravljanje premoženja, d.o.o. Oseba, ki v tem dokumentu podaja mnenja in komentarje glede dogodkov na kapitalskih trgih (in/ali z njo povezane osebe), del osebnega premoženja neposredno ali posredno (prek investicijskih skladov) investira tudi v vrednostne papirje izdajatelj iz geografskih območij in/ali gospodarskih panog, v zvezi s katerimi podaja mnenja. Razmnoževanje prispevka, delno ali v celoti, brez izrecnega dovoljenja avtorja ni dovoljeno.